

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Τόκιο, 3 Μαρτίου 2002

Η επίσημη επίσκεψη του Πρωθυπουργού της Ελλάδας Κώστα Σημίτη στο Τόκιο εντάσσεται στο πλαίσιο πολιτικού και οικονομικού ανοίγματος της χώρας προς τα μεγάλα κράτη της Ασίας.

Πέρυσι ο Πρωθυπουργός πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ινδία και φέτος, μετά την Ιαπωνία, θα ακολουθήσει στις αρχές του καλοκαιριού η Κίνα.

Το ταξίδι του Πρωθυπουργού στην Ιαπωνία είναι σημαντικό για δύο κατ' αρχάς λόγους:

- Η Ιαπωνία έχει ειδικό οικονομικό βάρος (παρ' όλα τα προβλήματα που τώρα αντιμετωπίζει, όπως η ύφεση, τα χρέη των Τραπεζών και η πολύ υψηλή ανεργία, για τα τοπικά δεδομένα, ανεργία), αλλά και πολιτικό βάρος ως μέλος της Ομάδας του G-7/8.
- Πρόκειται για την πρώτη επίσκεψη Έλληνα Πρωθυπουργού, αν και οι δύο χώρες γιόρτασαν , πριν από δύο χρόνια, τα 100 χρόνια των διπλωματικών τους σχέσεων.

Τον Πρωθυπουργό συνοδεύουν ο υπουργός Τύπου και ΜΜΕ και κυβερνητικός εκπρόσωπος Χρήστος Πρωτόπαπας, ο υπουργός αναπληρωτής Εξωτερικών Τάσος Γιαννίτσης και ο υφυπουργός Εξωτερικών αρμόδιος για τις διεθνείς οικονομικές σχέσεις Ανδρέας Λοβέρδος.

Οι διμερείς σχέσεις:

Οι σχέσεις Ελλάδας - Ιαπωνίας είναι πολύ καλές, αλλά χρειάζονται τακτικότερες επαφές και ένα συγκεκριμένο πλαίσιο για την ουσιαστική ανάπτυξή τους. Ακριβώς αυτό επιτυγχάνεται με την υπογραφή , τη Δευτέρα 4 Μαρτίου, μετά το πέρας των συνομιλιών των Πρωθυπουργών των δύο χωρών Κ. Σημίτη και Υ. Κοϊζυμι, του Κοινού Σχεδίου Δράσης (Joint Action Plan). Το γεγονός αυτό αναβαθμίζει ποιοτικά το επίπεδο των ελληνο-ιαπωνικών σχέσεων.

Στο Κοινό Σχέδιο Δράσης προβλέπονται πολιτικές διαβουλεύσεις σε τακτική βάση και μάλιστα για περιοχές που ενδιαφέρουν άμεσα τις δύο χώρες (π.χ. Κορεατική Χερσόνησος και Βαλκάνια) και αναγνωρίζεται ο ρόλος της Ελλάδας και της Ιαπωνίας για την πολιτική και οικονομική σταθεροποίηση της Ν.Α. Ευρώπης. Επίσης, υποστηρίζεται η λύση του Κυπριακού, σύμφωνα με τις αποφάσεις του Σ.Α. του ΟΗΕ και η ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε.

Οικονομική συνεργασία:

Βασική πτυχή του ταξιδιού του Πρωθυπουργού είναι η οικονομική, όπως υπογραμμίζεται στην ημερήσια διάταξη των συνομιλιών, από τις επαφές των Ελλήνων αξιωματούχων με τους Ιάπωνες ομολόγους τους και κυρίως από την παρουσία στην ελληνική αποστολή σημαντικής ομάδας επιχειρηματιών, για τους οποίους έχει διοργανωθεί σειρά συναντήσεων με Ιάπωνες οικονομικούς παράγοντες.

Επιπροσθέτως, το Κοινό Σχέδιο Δράσης προβλέπει, για πρώτη φορά, την εντατικοποίηση των ενεργειών των δύο πλευρών, ώστε να συσταθεί σύντομα διμερής μηχανισμός (επιτροπή) που θα συνέρχεται σε τακτά χρονικά διαστήματα και θα προωθεί τις διμερείς οικονομικές σχέσεις.

Στον τομέα αυτό η Ελλάδα πρέπει να καταβάλλει μεγάλες προσπάθειες για την ανάπτυξη των εξαγωγών της, δεδομένου ότι το εμπορικό ισοζύγιο εμφανίζει σοβαρό εις βάρος μας έλλειμμα.

Η οικονομική συνεργασία στα Βαλκάνια και η προσέλκυση νέων ιαπωνικών επενδύσεων στη χώρα μας θα είναι στο επίκεντρο των συζητήσεων των δύο Πρωθυπουργών, ως μέσου εξισορρόπησης των εμπορικών συναλλαγών μας.

Επίσης, ο Έλληνας Πρωθυπουργός θα τονίσει την ισχυρή παρουσία της ελληνικής ναυτιλίας στην Ιαπωνία και κυρίως το εξ αυτής όφελος της ιαπωνικής ναυπηγικής βιομηχανίας. Να σημειωθεί ότι φέτος ναυπηγούνται περίπου 50 ελληνόκτητα πλοία, συνολικής αξίας 1,5 δισ. δολαρίων.

Πολιτιστική συνεργασία:

Τόσο στις συνομιλίες, όσο και στο Κοινό Σχέδιο Δράσης, τα πολιτιστικά θέματα θα συζητηθούν και θα αναφέρονται εκτενώς:

- Υπάρχει πεδίο σοβαρής συνεργασίας με την ευκαιρία των Ολυμπιακών Αγώνων (όπου η Ιαπωνία έχει μεγάλη εμπειρία) και της πολιτιστικής Ολυμπιάδας.

- Επίσης, θα διοργανωθούν ελληνικός και ιαπωνικός μήνας αντίστοιχα στις δύο χώρες, καθώς αναμένεται να δοθεί νέα ώθηση στις επαφές μεταξύ πανεπιστημίων και ερευνητικών κέντρων.
- Προς εξέταση είναι και η δημιουργία έδρας ελληνικών και έδρας ασιατικών σπουδών σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα της Ελλάδας και της Ιαπωνίας, όπου υφίσταται, ομολογουμένως, κενό σε αυτόν τον τομέα σπουδών.

Εξωτερική πολιτική:

Ακρογωνιαίος λίθος της εξωτερικής πολιτικής της Ιαπωνίας είναι η συμμαχία της με τις ΗΠΑ.

Με τους μεγάλους γείτονες (Κίνα και Ρωσία) οι σχέσεις έχουν βελτιωθεί και οι οικονομικές σχέσεις έχουν αναπτυχθεί πολύ. Πάντως, με τη Ρωσία υπάρχει το εδαφικό (μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο) πρόβλημα των νήσων Κουρίλων. Οι Ιάπωνες απαιτούν την επιστροφή των Βορείων Εδαφών, όπως αποκαλούν τα νησιά, γεγονός που εμποδίζει την υπογραφή συνθήκης ειρήνης μεταξύ Τόκιο και Μόσχας. Με τη Ν. Κορέα υπάρχει η σκιά της μακροχρόνιας ιαπωνικής κατοχής.

Σε κάθε περίπτωση, η Ιαπωνία εισέρχεται στον 21ο αιώνα και ως σημαντική στρατιωτική δύναμη, παρ' όλο που, λόγω παρελθόντος, τηρεί στον τομέα αυτό χαμηλούς τόνους και στηρίζεται κατά πολύ στην αμυντική συνεργασία και παρουσία των Αμερικανών. Οι τριβές εξαιτίας των γεγονότων του Β' παγκοσμίου πολέμου αναφέρονται ασφαλώς στην εικόνα της Ιαπωνίας για τον εαυτόν της ως θύτη (εγκλήματα πολέμου από τις ιαπωνικές δυνάμεις στην Κίνα και την Κορέα και η αναγνώρισή τους, αλλά και ο τρόπος της αναγνώρισης αυτής από το Τόκιο), αλλά και ως θύματος (Χιροσίμα και Ναγκαασάκι).

Στα ευρωπαϊκά θέματα, η ιαπωνική πλευρά αναμένει ενημέρωση από τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας για τις εξελίξεις στην Ε.Ε., ιδίως για το ευρώ, τη διεύρυνση και το μέλλον της Ευρώπης, λαμβάνοντας υπόψη το δεδομένο ότι η Ιαπωνία θεωρείται από την Ε.Ε. σημαντικός πολιτικός και οικονομικός εταίρος. Η Ε.Ε. υπέγραψε με το Τόκιο Σχέδιο Δράσης και Συνεργασίας στις 8/9/2001. Στο πλαίσιο αυτό η Ιαπωνία θα έχει στενή συνεργασία με την Ελληνική Προεδρία το α' εξάμηνο του 2003, όπως έχει ήδη διαμηνύσει στην Αθήνα.

Τέλος, στα άλλα διεθνή ζητήματα, πέραν της αλληλοενημέρωσης (ελληνοτουρκικά και κατάσταση στη Χερσόνησο της Κορέας), οι δύο χώρες θα επαναλάβουν την καταδίκη της τρομοκρατίας (εξάλλου Έλληνες και Ιάπωνες στρατιωτικοί συμμετέχουν στο Συνασπισμό για το Αφγανιστάν).

Επίσης, οι δύο χώρες θα συνεχίσουν τη συνεργασία τους στους διάφορους Οργανισμούς. Η Ελλάδα υποστηρίζει την Ιαπωνία στην προσπάθειά της για αναμόρφωση του Σ.Α. των Η.Ε. και την εξασφάλιση της έδρας του μόνιμου μέλους σε αυτό το Όργανο. Επιπροσθέτως, η Ιαπωνία θα ζητήσει την υποστήριξη της δικής μας υποψηφιότητας ως μη μόνιμου μέλους για την περίοδο 2005-2006. Στο πλαίσιο αυτό οι δύο χώρες θα επαναλάβουν το σεβασμό τους στο Διεθνές Δίκαιο και θα τονίσουν και πάλι ως νησιωτικά κράτη τη σημασία που αποδίδουν στη Συνθήκη των Η.Ε. για το Δίκαιο της Θάλασσας.
